

Úlohy ke cvičení

Definice 1. Necht $f: M \rightarrow \mathbb{R}$, $b \in M$ a $U(b, \delta) \subseteq M$ pro nějaké $\delta > 0$. Derivace funkce f v bodě b je limita

$$f'(b) := \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(b+h) - f(b)}{h} = \lim_{x \rightarrow b} \frac{f(x) - f(b)}{x - b}.$$

Derivace funkce f v bodě a zprava (zleva) je příslušná jednostranná limita pro $h \rightarrow 0^+$ ($h \rightarrow 0^-$), resp. $x \rightarrow a^+$ ($x \rightarrow a^-$). Tyto jednostranné derivace značíme $f'_+(a)$ a $f'_-(a)$.

Věta 2 (Základní pravidla pro derivace).

$$1. (\alpha f + \beta g)' = \alpha f' + \beta g'$$

$$3. \left(\frac{f}{g}\right)' = \frac{f'g - fg'}{g^2}$$

$$2. (fg)' = f'g + fg'$$

$$4. (f(g))' = f'(g)g'$$

Věta 3 (Derivace základních funkcí).

$$1. (x^n)' = nx^{n-1}$$

$$3. (\ln(x))' = \frac{1}{x}$$

$$5. (\cos(x))' = -\sin(x)$$

$$2. (e^x)' = e^x$$

$$4. (\sin(x))' = \cos(x)$$

$$6. (\arcsin(x))' = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$$

Definice 4 (Taylorův polynom). Necht $a \in \mathbb{R}$, necht $n \in \mathbb{N}_0$ a necht f je funkce definovaná na okolí a , která má v a vlastní n -tou derivaci $f^{(n)}(a) \in \mathbb{R}$. Pokud $n = 0$, předpokládejme i spojitost f v a . Taylorovým polynomem řádu n funkce f v bodě a rozumíme polynom

$$\begin{aligned} T_n^{f,a}(x) &= \sum_{i=0}^n \frac{f^{(i)}(a)}{i!} (x-a)^i \\ &= f(a) + f'(a)(x-a) + \frac{f''(a)}{2!} (x-a)^2 + \dots + \frac{f^{(n)}(a)}{n!} (x-a)^n. \end{aligned}$$

Úloha 1. Vyšetřete průběh funkce $\arcsin\left(\frac{2x}{x^2+1}\right)$. Vyšetřete také konvexitu, určete asymptoty a limity v krajních bodech definičního oboru.

Úloha 2. Dokažte následující tvrzení.

(a) $e^x \geq 1 + x$

(b) Obdélník minimalizující obvod při daném obsahu je čtverec.

Úloha 3. Napište Taylorův polynom stupně 5 se středem v nule pro následující funkce.

(a) $f(x) = (1+x)^a$

(b) $f(x) = \sqrt{1+x}$

Úloha 4. S využitím Taylorového rozvoje spočtěte limitu následujících posloupností.

(a) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x \sin(x) - x(1+x)}{x^3}$

(b) $\lim_{x \rightarrow \infty} \left(x - x^2 \ln \left(1 + \frac{1}{x} \right) \right)$